

Чижевская Фрида Николаевна родилась в Казани. Как и у многих было полуголодное, босоное детство. Окончила десятилетку. В то время и это образование ценилось, но девушка решила продолжить учёбу в педагогическом институте. Увы, мечтам не удалось сбыться: не прошла по конкурсу. А вот диплом технического училища защитила блестяще. Устроилась на завод «Теплоконтроль», который только построился. Там же организовала заводскую стенгазету и джаз-банду - эстрадный коллектив «Беспокойные сердца», пользовавшийся большим успехом среди молодёжи столицы Татарстана.

На этом я не остановилась, - рассказывает педагог. - Окончила школу рабселькоров. Была корреспондентом газет «Советская Татария» и «Комсомолец Татарии». Поступила в КГУ на историко-филологический факультет. Предложили работать инструктором машиностроительного отдела Приволжского райкома. Опять же потянуло в журналистику. На предприятии стала редактором радиовещания и литсотрудником заводской газеты «Новатор». После окончания университета получила направление в аспирантуру. Однако по стечению семейных обстоятельств переехала в Бугульму, где полгода проработала журналистом в газете «Ленинское знамя». Как-то случайно увидела надпись «Бугульминский техникум» на двухэтажном здании на окраине города и зашла полюбопытствовать. Оказалось, в это учебное заведение требовались преподаватели русского языка и литературы. Раньше техникум находился в посёлке Бавлы, но с 25 марта 1965 года обосновался здесь. Первый директор бывшего БИПТа, фронтовик Николай Назаров, пригласил меня на работу. Я стала преподавать гуманитарные предметы. Отдала более 50 лет трудовой деятельности и родному коллективу.

Фрида Николаевна сразу влилась в коллектив педагогов, мастеров, учащихся. В мае того же года вместе с ребятами

выпустила первый номер стенной газеты «Юность» на 12 листах ватмана в рукописном варианте. К слову, наглядная агитация издаётся до сих пор. Почти все выпуски сохранились, и педагог от Бога на их основании издала двухтомник о родном техникуме.

Первое издание по истории учебного заведения «Далёкое - близкое, или Здравствуйте, биптяне!» под названием «В старых бараках» издано в 2015 году. Второй том издания педагогической повести вышел недавно и называется «На окраине города». Сегодня готовится уже третья книга многотомника.

В своих произведениях она рассказывает об одиссее техникума, интересной жизни молодого поколения учащихся, которые в 60-е годы, во время строительства студенческого городка, шли после занятий рыть вручную котлованы под фундаменты зданий учебных заведений, лабораторий, жилого дома, общежитий, мастерских и других объектов.

С приходом в техникум Фрида Николаевна организовала клуб весёлых и находчивых. Для участников КВН писала сценарии и жила полной творческой деятельностью. Сейчас неутомимая труженица-педагог занимается оформлением четвёртого зала местного музея «Прометей». Это учебно-педагогическое заведение, целью которого является поиск информации об истории колледжа, сохранение исторического материала, технического творчества и прикладного искусства. Особое внимание уделяется патриотическому воспитанию учащихся. За стенд «Великая Отечественная война глазами очевидцев» музей удостоен диплома за участие во всероссийском конкурсе «Лучший экспонат по истории ВОВ» среди учреждений профессионального образования. На стеллажах и витринах музея есть книги на арабском языке, полотенца разных народов страны, бытовая утварь, различные медали, значки и множество исторических фотографий из жизни техникума.

Фрида Николаевна имеет государственное звание «Почётный работник среднего профессионального образования Российской Федерации» и, разумеется, «Ветерана труда».

Фрида Николаевна в настоящее время продолжает работать в колледже на должности заведующей музеем.

Чижевская Фрида Николаевна Казанда туа. Аның да ач, яланаяклы балачагы бар иде. Унъеллык мөктәпне тәмамлай. Ул вакытта бу белем дә югары бәяләнгән, әмма кыз укуын педагогия институтында дәвам итәргә булган. Ни кызганыч, хыяллары чынга ашмый: конкурс буенча узмый. Ә менә техник училище дипломын бик шәп яклай. "Теплоконтроль" заводына эшкә урнаша. Шунда ук завод стенгазетасы һәм джаз-бандасы, Татарстан башкаласы яшьләре арасында зур уңыш казанган «Беспокойные сердца» ("Тынгысыз йөрәкләр") эстрада коллективы оештырган .

-“Мин моның белән генә тукталып тормадым, - дип сөйли педагог. - Рабсельорлар мөктәбен тәмамладым. «Советская Татария» һәм «Комсомолец Татарии» газеталары корреспонденты булып эшләдем. КДУның тарих-филология факультетына укырга кердем. Идел буе райкомының машина төзелеше бүлегенә инструкторы булып эшләргә тәкъдим ителәр. Тагын журналистикага тартылдым. Предприятиедә радиотапшырулар редакторы һәм «Новатор» завод газетасының әдәби хезмәткәре булдым. Университетны тәмамлаганнан соң аспирантурага юллама алдым. Әмма гаилә хәлләре буенча Бөгелмәгә күчеп килдем, анда ярты ел «Ленинское знамя» газетасында журналист булып эшләдем. Шәһәр читендәге ике катлы бинада «Бөгелмә техникумы» дигән язуны очраклы гына күрү, аны карарга кердем. Бу уку

йортына Рус теле һәм әдәбияты укытучылары кирәк иде. Элек техникум Баулы бистәсендә булган, әмма 1965 елның 25 мартыннан биредә төпләнеп калган. Элеккеге БИПТның беренче директоры, фронтовик Николай Назаров мине эшкә чакырды. Мин гуманитар фәннәр укыта башладым. 50 елдан артык хезмәт эшчәнлеген туган коллективка бирдем”.

Фрида Николай кызы шунда ук укытучылар, осталар, укучылар коллективына кушыла. Шул ук елның май аенда балалар белән бергә «Юность» газетасының беренче санын кулъязма вариантта ватманның 12 битендә бастыра. Сүз уңаеннан, күрсәтмә агитация әлегә кадәр басыла. Чыгарылышларның барысы да диярлек сакланып калган, һәм педагог алар нигезендә туган техникумы турында ике томлык нәшер иткән.

Уку йорты тарихы буенча беренче басма " Ерак - якин, яки исәнмесез, биптяннар!», "Иске баракларда" исеме астында китаплар 2015 елда басылып чыкты. Педагогик повестьның икенче томы күптән түгел чыккан һәм «Шәһәр читендә»дип атала. Бүген инде күптомникның өченче китабы әзерләнгән.

Үз әсәрләрендә ул техникумның одиссеясе, 60 нчы елларда, студентлар шәһәрчеге төзегәндә, дәресләрдән соң уку йортлары, лабораторияләр, торак йорт, тулай торак, остаханәләр һәм башка объектларның фундаментларына кулдан котлованнар казырга барган яшь буынның кызыклы тормышы турында сөйләй.

Техникумга килү белән Фрида Николай кызы шаяннар һәм тапкырлар клубы оештырды. КВНда катнашучылар өчен сценарийлар язды һәм Тулы иҗат эшчәнлегенә белән яшәде. Хәзер тынгысыз, хезмәтчән-педагог җирле «Прометей»музееның дүртенче залын бизәү белән шөгыльләнә. Аның максаты-колледж тарихы турында мәгълүмат эзләү, тарихи материалны, техник иҗатны һәм гамәли сәнгатьне саклау. Укучыларга патриотик тәрбия

бирүгә аерым игътибар бирелә. «Бөөк Ватан сугышы шаһитлар күзлегеннән» стенды өчен музей һөнәри белем бирү учреждениеләре арасында «Бөөк Ватан сугышы тарихыннан иң яхшы экспонат» - Бөтенроссия конкурсында катнашкан өчен дипломга лаек булды. Музей стеллажларында һәм витриналарында гарәп телендә китаплар, илнең төрле халыкларының сөлгеләре, көнкүреш кирәк-яраклары, төрле медальләр, значоклар һәм техникум тормышыннан бик күп тарихи фоторәсемнәр бар.

Фрида Николай кызы “Россия Федерациясе Урта һөнәри белем бирү мактаулы хезмәткәре” һәм, әлбәттә, “Хезмәт ветераны” исеменә ия.

Фрида Николай кызы хәзерге вакытта көллияттә музей мөдире булып эшли.